

DOM

Afsagt den 28. oktober 2016 af Østre Landsrets 2. afdeling
(landsdommerne Kaspar Linkis, Ole Græsbøll Olesen og Annette Dam Ryt-Hansen).

2. afd. nr. B-1182-15:

A

(advokat Jens Baagøe Thomsen)

mod

Codan Forsikring A/S

(advokat Michael S. Wiisbye)

og

2. afd. nr. B-1249-15:

A

(advokat Jens Baagøe Thomsen)

mod

Privatsikring A/S

(advokat Michael S. Wiisbye)

Disse sager, der er anlagt ved Retten på Frederiksberg den 9. februar 2015, er ved kendelse af 18. maj 2015 henvist til behandling ved Østre Landsret i medfør af retsplejelovens § 226, stk. 1.

Sagerne drejer sig om, hvorvidt den skade, som A pådrog sig under en løbetur den 19. juli 2013, er en ulykke i forsikringsbetingelsernes forstand. Sagerne drejer sig endvidere om, hvorvidt skaden er undtaget fra forsikringsdækning i medfør af dækningsundtagelsen i forsikringsbetingelserne for forudbestående sygdom.

Sagsøgeren, A, har nedlagt påstand om, at de sagsøgte, Codan Forsikring A/S og Privatsikring A/S, tilpligtes at anerkende, at A har været udsat for et ulykkestilfælde i forsikringsbetingelsernes forstand.

De sagsøgte, Codan Forsikring A/S og Privatsikring A/S, har nedlagt påstand om frifindelse.

Sagsfremstilling

Af kendelse afsagt af Ankenævnet for Forsikring den 8. september 2014 i sagen mellem A og Codan Forsikring A/S fremgår blandt andet:

”Forsikringstageren har to ulykkesforsikringer i Codan Forsikring A/S. Hun klager ved sin ægtefælle over selskabets afvisning af at yde forsikringsdækning i anledning af et anmeldt ulykkestilfælde den 19/7 2013.

Klageren, der er født i 1970, pådrog sig under en løbetur en meniskskade. Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at der er tale om en dagligdags hændelse, der ikke kan anses for at være et dækningsberettigende ulykkestilfælde.

I ambulanteopkøbs af 1/8 2013 fra hospitalet, der behandlede klagerens knæ, fremgår det blandt andet:

"Pt. henvises fra Skadestuen subakut grundet et aflåst knæ på højre side.

Pt. var på ferie i Italien for 2 uger siden, hvor hun ville løbe sig en tur og pludselig fik et smæld i knæet. Herefter kunne pt. ikke hverken strække eller bøje i knæet. Der var voldsom hævelse samt smerter. Pt. blev transporteret med SOS hertil og vurderet i Skadestuen.

Pt. blev sat til en subakut ambulant kontrol i dag.

Pt. oplyser, at der er lidt fremgang, men tilstanden er stadigvæk noget besværlig.

OBJEKTIVT

Pt. mangler 35 grader til fuld ekstension. Bøjer kun til ca 90 grader. Pt. er meget øm svarende til mediale ledlinje. Positiv McMurrays test. Der er ingen sideløshed. Det er svært at afgøre korsbåndet, idet pt. er smertepåvirket.

Der ses også lidt guadricepsmuskelatrofi.

PLAN

Pt. henvises subakut til MR-skanning

Pt. har en forsikring og derfor tages denne i brug.

Når svaret foreligger, tager pt. selv kontakt til vores sekretær med henblik på en ny tid hurtigst muligt af undertegnede.

Ovenstående notat kan bruges som henvisning til MR-skanning af højre knæ.

Der er mistanke om en stor bucket handle-menisklæsion mediallyt.

Pt. er velforberedt på, at det kan være nødvendigt med at foretage en artroskopi for at behandle menisken.

Pt. er også informeret om behandlingsmuligheder i form af resektion versus reinsertion samt prognose og postoperative regi. Er ligeledes informeret om operationens art og risici samt om mulige postoperative komplikationer i form af infektion og DVT.

Vi afventer svar på MR-skanning af højre knæ, som pt. selv vil stå for at få foretaget. Pt. kontakter os, når hun har en beskrivelse samt en CD-rom."

Af udskrivningsepikrise i forbindelse med MR-skanning af knæet den 1/8 2013 fremgår bl.a.:

"MR-Scanning af knæ, højre Der ses moderat ansamling og synovit beliggende overvejende i fossa suprapatellaris.

Derudover ses diffus ødem bagtil for knæleddet, som strækker sig både kranielt og kaudalt langs muskel gastroc nemius medialis, tyder på kapselruptur. Endvidere ses subkutan ødem især anteriort og posteriort for knæleddet, men også lidt medialt og lateralt.

ACL, PCL, MCL og LCL findes intakte.

Den laterale menisk fremtræder fuldstændig intakt, uden tegn til penetrerende læsioner.

Svarende til mediale menisk ses posteromedialt (helt posteriort i corpus mod overgangen til baghornet) en flap læsion, hvor flappen udgår fra underfladen og peger medialt og en anelse nedad til mod recessen mellem mediale tibiakondyl og MCL. Der er ikke tale om Bucket Handle læsion.

Endvidere ses flere overfladiske brusklæsioner som involverer den laterale flade af retropatellare brusk og der er et par små fissurer som løber dybt og har kontakt til underliggende knogle, men uden at give anledning til hverken subkondral ødem eller subkondral cyste, og dermed taler brusklæsionerne for grad 2-3.

Røntgendiagnose

Flap læsion svarende til mediale menisk - se venligst tekst.

Ansamling.

Kapselruptur.

Brusklæsioner af grad 2-3 svarende til retropatellare brusk."

I epikrise af 22/8 2013 fra det hospital, som klageren blev behandlet på, hedder det blandt andet:

"Aktionsdiagnose

DZ090 Kontrolundersøgelse efter operation af anden tilstand

DS832 Traumatisk ruptur af menisk i knæled

EPIKRISSE:

22.08.2013

AMBULANT KONTROL

Pt. blev artroskopert for 14 dage siden, hvor der blev fundet en lille osteokondral læsion på patella samt i trochlea. Endvidere en mindre menisklæsion medialt i højre knæ.

Pt. havde da 3 uger forinden slået knæet, og har siden knætraumet haft reduceret bevægelighed i knæet.

Straks pt. var bedøvet ved operationen var bevægeligheden fri.
Pt. henvender sig nu 14 dage efter operationen, idet der fortsat er hævelse og dårlig bevægelighed i knæet. Pt. synes egentligt ikke, at det gør ondt i knæet, når blot der ikke strækkes og bøjes.

OBJEKTIVT

Der er ganske diskret ansamling i knæledet.
Pt. mangler 10 grader i at kunne strække helt ud. Kan ikke flekttere over 90 grader.
Cikatricerne er velophelede."

I skadeanmeldelse modtaget i Codan den 15/8 2013 har klageren bl.a. anført [udfyldt i skemaform]:

"Hvordan skete ulykken?

Jeg var ude og løbe – får pludselig stærke smerter i mit højre knæ og må hoppe hjem på venstre ben

Hvad var årsagen til at ulykken skete?

Løb"

Efter at selskabet havde modtaget skadeanmeldelsen fra klageren, fremsendte det et spørgeskema, hvori hun skulle besvare en række uddybende spørgsmål om hændelsen. Af klagerens svar af 15/10 2013 fremgår blandt andet, at der ikke skete noget usædvanligt, uventet eller tilfældigt i forbindelse med hændelsen.

I klagen til nævnet hedder det blandt andet:

"Min kone ... har været ude for en ulykke/meniskskade i [udlandet] i sommer. Hun var ude at løbe - som så mange gange før. Hun løber ca. 2-3 gange om ugen og har gjort det gennem mange år. Hun har aldrig haft skader af at løbe eller problemer, hverken med det skadede højere knæ (meniskskade) eller det andet tidligere, og har derfor ikke haft anledning til at passe særligt på. Der var varmt og hun var 'opvarmet' da hun startede - Havde løbet i ca. 10 min. og var kommet ind i den sædvanlige løberytme da hun lige pludselig oplevede kraftige smerter i sit højre knæ. Hun blev chokeret og utilpas, så efter om der var noget, hun var 'trådt forkert' på, så ikke noget, men så omvendt heller ikke særlig grundigt efter, det gjorde meget ondt i knæet, og det var ikke lige det hun tænkte på. Der kan dog sagtens have ligget en lille sten eller andet hun havde trådt forkert på og fået et vrid. Det var en asfalteret sti på en campingplads, der gik gennem et grønt område.

Codan påpeger i deres afslag at de ikke vil dække da 'der skal ske en pludselig hændelse, der forårsager personskade'

... fik i aug. 13 en operation i knæet og fik fjernet godt 20 % af menisken samt skabt lidt bruskskader væk."

I brev af 24/2 2014 har selskabet hertil blandt andet bemærket:

"Vedr. [nr.] - Codan-police

I skadeanmeldelse af 12.08 2013 oplyste forsikringstageren, at hun d.19.07.2013 under en løbetur i Italien pludselig fik stærke smerter i sit højre knæ. Med anmeldelsen fulgte journal fra Aalborg Universitetshospital.

Vi har rekvireret journalen fra forsikringstagerens læge.

Vi har endvidere modtaget spørgeskema, hvori forsikringstageren oplyste følgende: *'Jeg var ude at løbe og oplevede pludselig kraftige smerter i højre knæ, kunne derefter ikke støtte på højre ben måtte have hjælp til at komme hjem.'* Forsikringstageren svarede benægtende på spørgsmål om, hvorvidt der var sket noget usædvanligt, uventet eller tilfældigt i forbindelse med hændelsen.

Vi har i brev af 04.12 2013 meddelt forsikringstageren, at vi ikke finder, at den anmeldte skade opfylder ulykkesdefinition i henhold til forsikringsbetingelserne, en pludselig hændelse, der forårsager personskade, jf. punkt 2 i betingelserne for Invaliditetsdækning ved ulykkestilfælde.

Forsikringstageren gjorde i brev af 16.01 2014 indsigelse over afgørelsen, og anfører, at der kan have ligget en lille sten eller andet, som hun var trådt forkert på.

Vi har imidlertid i brev af 22.01. fastholdt vores afgørelse.

Vedr. [nr.] - Mastercard-forsikringen

Vi modtog d. 19.08 2013 en anmeldelse vedrørende rejseudgifter, hvilken vi har anerkendt og betalt.

Den 01.11 2013 oplyste forsikringstageren, at hun ønskede ligeledes at anmelde skaden til den ulykkesforsikring, der er tilknyttet samme MasterCard.

Vi har bedt forsikringstageren udfylde et spørgeskema, hvilket vi modtog retur d. 25.11. Forsikringstageren oplyste heri, at der ikke var sket noget usædvanligt i forbindelse med løbeturen.

Vi har i brev af 29.01 2014 meddelt forsikringstageren, at vi ikke kan anerkende erstatningspligten, idet der ikke er tale om en begivenhed, der opfylder ulykkesdefinitionen i forsikringsbetingelserne. Vi skal for en ordens skyld bemærke, at brevet ikke citerer forsikringsbetingelserne korrekt med hensyn til ulykkesdefinitionen. Ordlyden i forsikringsbetingelsernes punkt 4.1. er følgende:

'Forsikringen dækker ved død eller medicinsk invaliditet samt tandskade som følge af et ulykkestilfælde, hvorved forstås en pludselig hændelse, der forårsager personskade.'

Vi har i brevet af 29.01. endvidere henvist til forsikringstagerens egne oplysninger om, at der ikke skete noget usædvanligt i forbindelse med skadens opståen, og at hun hverken faldt, gled eller snublede.

Vi har i den forbindelse henvist til, at det fremgår af journalnotat, at knægenerne opstod pludseligt efter løbetur, intet vridtraume [journalnotat af 29.07 2013]

Efter fornyet gennemgang af de to sager må vi meddele, at vi ikke finder grundlag for at ændre vores standpunkt.

Vi finder, at løb i sig selv må anses for en dagligdags bevægelse af kroppen. Som redegjort for, er der ikke indtruffet noget usædvanligt i forbindelse med løbeturen, og vi finder derfor ikke, at der foreligger et ulykkestilfælde i forsikringens forstand. Vi må således fastholde vores afgørelse og skal til støtte herfor henvise til AK 84.375, AK 84.828 og AK 84.9293."

I forsikringsbetingelserne for klagerens ulykkesforsikring hedder det bl.a.:
"Hvad forstås ved et ulykkestilfælde?"

Som ulykkestilfælde betragtes:

- en pludselig hændelse
- der forårsager personskade"

I forsikringsbetingelserne for MasterCard Platinum forsikringen hedder det bl.a.:
"4.1 Dækning

Forsikringen dækker ved død eller medicinsk invaliditet samt tandskade som følge af et ulykkestilfælde, hvorved forstås en pludselig hændelse, der forårsager personskade.

...

4.3 Undtagelser

Ulykkesforsikringen dækker ikke følgende:

- Ulykkestilfælde, der skyldes sygdom eller udløsning af latente sygdomsanlæg, selv om sygdommen er opstået eller forværret ved et ulykkestilfælde."

Nævnets flertal udtaler:

Af begge de ovenfor gengivne forsikringsbetingelser fremgår det, at der ved et ulykkestilfælde forstås en pludselig hændelse, der forårsager personskade. Flertallet lægger til grund, at klagerens gener i højre knæ opstod i forbindelse med, at hun havde motionsløbet i ca. 10 minutter. Hun mærkede et smæld i knæet og fik umiddelbart efter stærke smerter.

Løb er efter flertallets opfattelse egnet til at forårsage en meniskskade som den indtrufne i klagerens højre knæ. Flertallet henviser herved til nævnets seneste praksis i tilsvarende sager, herunder navnlig kendelserne 85.103, 85.462 og 85.204. Efter en samlet vurdering finder flertallet herefter, at klageren har været udsat for en pludselig hændelse, der har forårsaget personskade. Da selskabet ikke har taget stilling til méngradens størrelse, hjemvises sagen til afgørelse heraf.

Nævnets mindretal udtaler:

Efter almindelige forsikringsretlige principper påhviler det klageren at bevise, at hun har været udsat for et dækningsberettiget ulykkestilfælde, i form af en pludselig hændelse der forårsager personskade.

Nævnets mindretal finder, at en aktivitet i form af almindeligt løb ikke kan karakteriseres som en pludselig hændelse.

Da skaden efter klagerens oplysninger skete efter almindeligt løb i 10 minutter – uden f.eks. vrid eller snublen - finder mindretallet, at klageren ikke har løftet

bevisbyrden for, at skaden er en følge af et ulykkestilfælde i forsikringsmæssig forstand.

Herefter finder mindretallet, at klageren ikke har været udsat for et dækningsberettiget ulykkestilfælde.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet.”

Ved brev af 28. september 2002 til A meddelte Codan Forsikring A/S, at selskabet med virkning fra den 1. januar 2003 introducerede en ny ulykkesforsikring. Af brevet fremgår blandt andet:

”Det kan føles uretfærdigt, når et uheld ikke dækkes af forsikringen, fordi det ikke er et ”ulykkestilfælde”. Problemet er den definition af ”ulykkestilfælde”, der har været brugt af næsten alle selskaber de sidste 75 år: ”en tilfældig, af forsikredes vilje uafhængig, pludselig, udefra kommende indvirkning på legemet, som har påviselig beskadigelse af dette til følge”.

Det gør Codan noget ved

Med virkning fra næste forfaldsdato 01.01.2013 ændrer vi dine forsikringsbetingelser, så definitionen af et ulykkestilfælde simpelthen er ”**en pludselig hændelse, der forårsager personskade**”. Det gør det hele meget lettere.

Hvad betyder ændringen i praksis?

Se på disse eksempler. I begge tilfælde ville skaden ikke være dækket efter den gamle definition på et ulykkestilfælde; men efter den nye er der dækning.

- Hr. Holm rydder op i kælderen. Han slæber en sæk murbrokker op af trappen, forstrækker ryggen og får en varig skade. Forsikringen har hidtil **ikke** dækket, fordi handlingen – det at slæbe sækken – ikke er sket ”uafhængigt af den forsikredes vilje”.
- Fru Nord kører i bil. Hun får et midlertidigt ildebefindende, er ”væk” et øjeblik og kommer til skade. Forsikringen har hidtil **ikke** dækket, fordi handlingen – den besvimelse, der førte til skaden – ikke er ”udefra kommende”.

...

Der er selvfølgelig begrænsninger – men de er få

Vi kan naturligvis ikke dække alt. Så efter forbedringen er der stadig enkelte ”pludselige hændelser”, der ikke er dækket. Det er dog situationer, der heller ikke var dækket under de gamle betingelser:

- Forsikringen dækker ikke skader, der skyldes forgiftning som følge af medicin.
- Forsikringen dækker ikke skader, der skyldes smitte med virus, bakterier, andre mikroorganismer eller lignende.
- Hvis forsikringen omfatter dækning ved dødsfald, er dødsfald med naturlige årsager og dødsfald med ukendt årsag undtaget.

- Hvis forsikringen dækker invaliditet, omfatter den ikke psykiske følger efter hændelser, hvor du ikke selv har været udsat for fare for personskade.”

Vedlagt brevet af 28. september 2002 var de nye forsikringsbetingelser, hvoraf blandt andet fremgår:

”Invaliditetsdækning ved ulykkestilfælde

...

Hvad omfatter invaliditetsdækningen ikke?

4. Invaliditetserstatningen udbetales ikke for:

- Invaliditet, der skyldes skader nævnt under pkt. 3 i fællesbetingelserne.
- Invaliditet, når ulykkestilfældet skyldes sygdom (bortset fra besvimelsestilfælde eller ildebefindende).
- Invaliditet, der skyldes sygdom og udløsning af latente sygdomsanlæg, selv om sygdommen er opstået eller forværret ved et ulykkestilfælde.
- Invaliditet, der skyldes, at en tilstedeværende eller tilfældig tilstødende sygdom forværrer følgerne af et ulykkestilfælde.
- Invaliditet, der bestod før ulykkestilfældet,

...

Fællesbetingelser for Codans Ulykkesforsikring

...

2. Som ulykkestilfælde betragtes:

- en pludselig hændelse
- der forårsager personskade”

Af sektion B, pkt. 4, om rejseulykker i forsikringsbetingelserne for MasterCard Platinum fra januar 2009 fremgår:

” ...

4.1 Dækning

Forsikringen dækker ved død eller medicinsk invaliditet samt tandskade som følge af ulykkestilfælde, hvorved forstås en pludselig hændelse, der forårsager personskade.

...

4.3 Undtagelser

Ulykkesforsikringen dækker ikke følgende:

- Ulykkestilfælde, der skyldes sygdom eller udløsning af latente sygdomsanlæg, selv om sygdommen er opstået eller forværret ved et ulykkestilfælde.
- Forværring af følgerne af ulykkestilfælde, der skyldes en tilstedeværende eller tilfældig tilstødende sygdom.

...”

Af udskrift af journalnotat hos lægerne Korslund og Bundgaard af 22. juli 2011 vedrørende A fremgår blandt andet:

”Har over længere tid haft muskelsmerter samt ledsmerter, nærmest sv.t. samtlige led. Føler som om der er ikke kommer blod nok ud til ekstremiteterne, og har også været træt. Det har vist specielt været galt over de sidste tre uger. Træner tre gange i fitness center og kan ikke forstå at hun ikke taber sig. Er dog heller ikke overvægtig. Har foreholdt hende, om hun ikke tror muskel- og ledsymptomerne skyldes overtræning, hvilket hun benægter. Objektivt er der ikke nogen ledforandringer at påvise.”

Herudover fremgår følgende af journalnotatet under datoen den 29. juli 2013:

”...

Kontakt tekst

Har skadet højre knæ, kom pludselig efter løbetur, intet vridtraume. Undersøgt i Italien, har fået Don Joyskinne. Har været på skadestuen 29.07.13. Blev udskrevet kl. 04 om morgenen med mulig mistanke om menisklæsion. Knæet er afhævet lidt, men det er fortsat ømt ved belastning. Har krykkestokke, men har brug for en kørestol, for at kunne tage sig rundt og få benet op, specielt med tanke på pt.'s dårlige ryg med skoliose, kan ikke holde til at ligge ned hele denne periode, må gerne gå med støtte med hjælp af krykkestokke, hvis det er muligt, vi hører på Hjælpecentralen, hvorvidt det er muligt at få lov at låne en kørestol.

...

Skadestueepikrise

...

EPIKRIS

...

ANAMNESE

42-årig kvinde har for en uge siden på ferie i Italien under løbetur oplevet pludselig smæld i hø. knæ. Intet forudgående vridtraume. Kunne efterfølgende ikke støtte på benet grundet smerter. Blev undersøgt på italiensk sygehus, hvor man angiveligt tog røntgen og herefter konstaterede, at der både var menisk- og korsbåndsskade. Billederne fra Italien er ikke medbragt.

Pt. er i Italien pågivet låst DonJoy-skinne.

Pt. er i dag via SOS blevet fløjet hjem med henblik på akut behandling på et dansk sygehus. Kan fortsat ikke støtte på benet og angiver store smerter fra knæet, når det ikke er eleveret.”

Af ambulanteepikrise af den 7. august 2013 fremgår blandt andet:

”Der gøres artroskopi via anterolateral skopport og anteromedial arbejdsport. Der er gode oversigtsforhold, normale forhold i recessus suprapatellaris, femoropatellart finder man et 1 x 1 cm stort område på patella, hvor brusken er noget opfløst og ligeså i bunden af trochlea. I mediale ledkammer er der læsion på overgangen mellem midterste og bagerste 1/3. Området reseceres med stansetang til stabil menisk. Der er herved reseceret ca. 20 % af menisken. En mindre bruskkontusion midt på femurkondylen, men den er ret overfladisk. Interkondylært ses begge korsbånd normale, begge er testet med krog. I laterale ledkammer er menisken intakt, er testet med krog, der er lidt mat brusk, men uden læsioner.”

A anmeldte skaden til forsikringsselskaberne i august 2013. I anmeldelsen af 5. august 2013 til Privatsikring A/S er det anført:

”A var ude at løbe og oplevede pludselig kraftige smerter i højre knæ. Kunne derefter ikke støtte på højre ben og måtte hjælpes hjem til vores campingvogn.”

A besvarede i oktober og november 2013 uddybende spørgsmål fra forsikringsselskaberne om skaden. I besvarelsen af 15. oktober 2013 til Codan Forsikring A/S er det anført:

”Jeg var ude og løbe og oplevede pludselig kraftige smerter i højre knæ, kunne derefter ikke støtte på højre ben måtte have hjælp til at komme hjem.”

I besvarelsen af 20. november 2013 til Privatsikring A/S er det anført:

”Jeg var ude og løbe da jeg pludselig oplevede kraftige smerter i højre knæ hvorefter jeg umuligt kunne støtte på benet.”

Efter at forsikringsselskaberne havde meddelt, at de ikke ville dække skaden, meddelte A i brev af 16. januar 2014 til Codan Forsikring A/S og i brev af 18. februar 2014 til Privatsikring A/S, at hun, såfremt afgørelserne blev fastholdt, ville klage til Ankenævnet for Forsikring. I brevene er det anført:

”Som tidligere oplyst, var jeg ude at løbe som så mange gange før. Jeg løber ca. 2-3 gange om ugen og har gjort det gennem mange år. Jeg har aldrig haft skader af at løbe eller problemer, hverken med det skadede knæ eller det andet tidligere, og har derfor ikke haft anledning til at passe særligt på. Der var varmt og jeg var ”opvarmet” da jeg startede - jeg havde løbet i ca. 10 min. og var kommet ind i min sædvanlige løberytme da jeg lige pludselig oplevede kraftige smerter i mit højre knæ. Jeg blev chokeret og utilpas, så efter om der var noget jeg var ”trådt forkert” på, så ikke noget, men så omvendt heller ikke særlig grundigt efter, det gjorde

meget ondt i knæet, og det var ikke lige det jeg tænkte på. Der kan dog sagtens have ligget en lille sten eller andet jeg havde trådt forkert på og fået et vrid. Det var en asfalteret sti på en campingplads, der gik gennem et grønt område.”

Af et internt lægenotat udfyldt af lægekonsulenten ved Codan Forsikring A/S den 19. september 2014 fremgår blandt andet:

- ”1) Hvad mener du er årsagen til skaden i knæet?
- 2) Kan skaden opstå i et rask knæ uden der sker et ulykkestilfælde?
- 3) Er der noget forudbestående i knæ?

...

Der er ved operationen 7/8-2013 påvist en meniskskade i indvendige led, ledkammer samt ødelagt bruske på den ledbrusk der er ved lårbenets ledflade. Det der sker er at menisken ”fanges” i den ujævne ledbrusk og derfor rives væk fra tilhæftningen. Den ujævne ledflade kan nemt ”fange” bløddele.

Det er så det der sker 19/7-13.

Svar på dine spørgsmål

1 Årsagen til skaden opstået under løb er at den ujævne ledbrusk på lårbensknoen fanger den indvendige menisk, og river denne i stykker. Derfor ”et smæld”.

2 Nej

3 Ja, der er ved kikkertundersøgelsen 7/8-2013 påvist ikke skaderelaterede bruskeforandringer der må skyldes sygdom og ingen skade.”

Codan Forsikring A/S meddelte ved brev af 6. oktober 2014 til Ankenævnet for Forsikring, at selskabet og Privatsikring A/S ikke ønskede at efterleve ankenævnets kendelse af 8. september 2014.

A var den 18. november 2014 til ambulante kontrol på Aalborg Universitetshospital. Af ambulanteoplysningen fremgår blandt andet:

”En MR-skanning postoperativt viste grad II-III medial menisklæsion / evt. operationssequelae.

Pt. har desuden revner i brusken i femoropatellarleddet.

Postoperativt har pt. udviklet noget som ligner regionalt smertesyndrom på grund af dysæstesi, når man bevæger og undersøger højre knæ. Ellers er der normal bevægelighed af knæet og knæet virker stabilt. Der er diffuse smerter og retropatellar skurren.”

Retslægerådet har den 10. juni 2016 afgivet en udtalelse, hvoraf blandt andet fremgår:

”Spørgsmål A:

I hvor høj grad er det sandsynligt, at de væsentligste bruskskader, der ses hos sagsøger – femeropatellart – på noget tidspunkt er i kontakt med den bagerste del af den mediale menisk?

En bruskskade på knæskallens bagside vil ikke kunne komme i kontakt med den bagerste del af den mediale menisk.

Spørgsmål B:

I hvor høj grad er det sandsynligt, at en mindre og ret overfladisk bruskkontusion midt på femurkondylen kan ”fange” den bagerste del af medialmenisk?

Bruskskaden midt på femurkondylen er beskrevet som overfladisk, og Retslægerådet finder ikke, at denne bruskskade kan ”fange” den mediale menisk.

Spørgsmål C:

Findes der videnskabelige studier, der viser, at bruskskader er en risikofaktor for udvikling af meniskskader?

Spørgsmålet er for generelt. Skader på brusken i et knæ, det vil sige begyndende eller manifesterede slidgigtforandringer kan være ledsaget af tilsvarende degenerative forandringer i meniskerne. Retslægerådet kan ikke give et nøjere svar på spørgsmålet.

Spørgsmål D:

Findes der videnskabelige studier, der viser, at bruskskader er en risikofaktor for udvikling af bruskskader?

Spørgsmålet er generelt. Kroniske skader på meniskerne kan medvirke til udviklingen af slidforandringer i ledbrusken.

Spørgsmål E:

Hvor sandsynligt er det, at bruskskader opstår som følge af den belastning, der hos en skadelidt også forårsager en meniskskade?

Spørgsmålet er helt uspecifikt og kan ikke besvares.

Spørgsmål 1:

Retslægerådet anmodes om at beskrive, hvilke varige helbredsmæssige lidelser relateret til højre knæ, man kan finde hos A?

Ved den seneste beskrivelse af appellanten den 18.11.14 fandtes normal bevægelighed, ingen ustabilitet, men skurren bag knæskallen.

Spørgsmål 2:

Retslægerådet anmodes om at angive årsagen eller årsagerne til As varige helbredsmæssige lidelser relateret til højre knæ.

Sagsøgers smerter i højre knæ skyldes formentligt, at sagsøger har haft en læsion af mediale menisk samt skader på brusken i knæet.

Spørgsmål 3:

I fortsættelse af spørgsmål 2 anmodes Retslægerådet om at oplyse, hvilke dele af de varige lidelser relateret til As højre knæ, der måtte være opstået ved den i sagsakterne beskrevne hændelse under en løbetur den 19. juli 2013, samt hvilken årsag eller hvilke årsager der er til denne lidelse eller disse lidelser?

Sagsøger har følger efter bruskskader og læsion af mediale menisk. Retslægerådet kan ikke tage stilling til, hvorledes disse forandringer er opstået.

Spørgsmål 4:

Under henvisning til retssagens bilag F [internt lægenotat af 19. september 2014 fra Codan Forsikring A/S] anmodes Retslægerådet om at oplyse, hvorvidt og i hvilket omfang det i lægenotatet omtalte forhold, hvor ujævn ledbrusk ved lårbenets ledflade antages at have fanget den indvendige menisk og revet denne i stykker, efter Retslægerådets opfattelse er årsag eller medvirken årsag til de varige lidelser i højre knæ.

Der henvises til svaret på spørgsmål 3 og spørgsmål A og B.”

Forklaringer

A har forklaret blandt andet, at hun er uddannet reklametegner og hospitalsklovn. Hun har ikke kunnet arbejde som hospitalsklovn siden ulykken. Grundet en rygskada gik hun på førtidspension for ca. 10 år siden.

Gennem flere år løb hun et par gange om ugen en tur på omkring 5 km. Herudover dyrkede hun spinning og styrketræning. Hun motionerede tre til fire gange om ugen.

I sommeren 2013 var hun med sin mand og deres to børn på ferie i Italien på en campingplads, hvor de havde været et par år forinden. De havde været på campingpladsen i en uge, da ulykken skete. Det var hendes tredje løbetur på ferien. Hun havde kortvarigt varmet op inden løbeturen. Det var en ældre, lidt slidt asfalteret sti langs en fodboldbane, som hun løb på. I starten af løbeturen afleverede hun en liter vand hos nogle bekendte.

Hun havde løbet i ca. 10 minutter og havde ikke forinden haft smerter i knæet. Det var i forbindelse med, at hendes højre fod landede på underlaget, at hun pludselig mærkede et smæld i højre knæ, der øjeblikkeligt medførte stærke smerter i knæet. Smerterne var så stærke, at der ikke gik længe, inden hun følte, at det var hele indersiden af benet, der gjorde ondt.

Hun kan godt huske, at hun var ved lægen i 2011. Det, som hun redegjorde for over for sin praktiserende læge, er efter hendes opfattelse ikke helt rigtigt gengivet i journalen, da hun ikke mener at have beskrevet sine smerter som ledsmerter, men som smerter inde i musklerne. Smerterne forvandt i løbet af 14 dage.

Procedure

A har i det væsentlige procederet i overensstemmelse med sit påstandsdokument og sammenfattende processkrift af 15. juni 2016. Hun har til støtte for den nedlagte påstand gjort gældende blandt andet, at der foreligger et ulykkestilfælde omfattet af forsikringerne, da der er tale om en pludselig hændelse, som har forårsaget en personskade.

Det er bestridt, at løb pr. definition er en dagligdags bevægelse. Det forhold, at A i gennemsnit løb to til tre gange om ugen, ændrer ikke på, at selve løbet er en ekstraordinær belastning af kroppen.

Det er subsidiært gjort gældende, at A i forbindelse med løbeturen har trådt på en mindre genstand, der har forårsaget et vrid i benet eller knæet og dermed skaden.

Det er forsikringsselskaberne, der skal bevise, at skaden skyldes forudbestående invaliditet, eller at skaden er en forværring af en forudbestående invaliditet, hvilken bevisbyrde ikke er løftet. Der må i overensstemmelse med Arbejdsskadestyrelsens méntabel stilles krav om, at sygdommen/skaden har været symptomgivende før skaden, og at der er lægelig dokumentation herfor, eller at der foreligger en sikker prognose for, at sygdommen/skaden ville have givet symptomer, selv om skaden ikke var sket. Det gøres gældende, at disse krav ikke er opfyldt.

Retslægerådets besvarelse af spørgsmålene 2 og 3 vedrører ikke skadesmekanismen specifikt. Besvarelserne er derfor ikke relevante ved vurderingen af, hvorvidt den pludselige hændelse – da A landede på højre fod med hele sin vægt – har været egnet til at forårsage skaden i form af bruskskaderne og læsionen af den mediale menisk. Dette har alene relevans i forhold til méngradens størrelse.

Det er bestridt, at kendelsen afsagt af Ankenævnet for Forsikring i denne sag er et brud på fast praksis, da ankenævnet i lignende sager har givet forsikringstagere medhold i, at skaden skal anerkendes som en pludselig hændelse, hvis den er opstået pludseligt.

Codan Forsikring A/S og Privatsikring A/S har i det væsentlige procederet i overensstemmelse med påstandsdokument af 15. august 2016. Forsikringsselskaberne har til støtte for den nedlagte påstand gjort gældende blandt andet, at der ikke har foreligget en pludselig hændelse, som har forårsaget den pågældende skade på As knæ. Det må efter oplysningerne om begivenhedsforløbet konstateres, at der ikke skete noget usædvanligt i forhold til As aktivitet i form af løb. Der foreligger efter fast forsikringspraksis ikke en pludselig hændelse eller anden form for ulykkestilfælde, når der ikke er tale om nogen udefrakommende påvirkning, når der ikke er ydre omstændigheder eller noget usædvanligt eller uventet i forhold til den aktivitet, som forsikringstageren var i færd med at udøve. Heller ikke efter hidtil gældende praksis fra Ankenævnet for Forsikring frem til medio 2014 ville det foreliggende begivenhedsforløb blive anset for "en pludselig hændelse" eller anden form for "ulykkestilfælde".

En situation som den foreliggende kan heller ikke efter en naturlig sproglig forståelse af begreberne "pludselig hændelse" eller "ulykkestilfælde" henføres under hverken det ene eller det andet begreb.

Det er bestridt henset til de lægelige oplysninger og As tidligere forklaring, at hun i forbindelse med sit løb skulle have trådt på en mindre genstand, der har forårsaget et vrid i ben eller knæ.

Løb, som det A foretog sig, må anses for en dagligdags bevægelse. Det forhold, at en lidelse indtræder uden nogen udefra kommende påvirkning, uden nogen ydre omstændigheder og uden, at der er sket noget usædvanligt eller uventet i forhold til en aktivitet, som forsikringstageren var i færd med at udøve, kan ikke med mening henføres under en forsikringsmæssig dækning for en pludselig hændelse, der forårsager en personskaade. I givet fald ville det heller ikke give mening at anvende begrebet "ulykkesforsikring" eller "ulykkestilfælde".

Efter Retslægerådets udtalelse kan det ikke afgøres, hvordan den påberåbte skade er opstået. Når årsagen ikke kan fastlægges, har A ikke løftet sin bevisbyrde for, at skaden kan henføres til det angivelige ulykkestilfælde den 19. juli 2013.

Lægekonsulenten hos Codan Forsikring A/S har antaget, at knældidelsen skyldes, at ujævn ledbrusk ved lårbenets ledflade har fanget den indvendige menisk og revet denne i stykker. Skaden kan derfor i givet fald henføres til dækningsundtagelserne for forudbestående sygdom i forsikringsbetingelserne.

Det fremgår navnlig af tre ankenævnskendelser fra 2013 – AK 84.373, AK 84.828 og AK 84.929, at man efter forsikringspraksis ikke anså det som et ulykkestilfælde, når forsikringstageren under løb pådrog sig en fysisk skade, uden at dette skyldes udefrakommende faktorer og/eller noget usædvanligt eller uventet i hændelsesforløbet. Ankenævnets kendelse i denne sag og nogle andre sager afgjort omkring samme tidspunkt indebar således et markant brud med ankenævnets hidtidige praksis vedrørende ulykkesforsikring og definition af begrebet ulykkestilfælde.

Landsrettens begrundelse og resultat

Ulykkestilfælde er i begge selskabers forsikringsbetingelser defineret som en pludselig hændelse, der forårsager personskade. Det er A, der har bevisbyrden for, at der foreligger et ulykkestilfælde.

Omstændighederne i forbindelse med skadens opståen er beskrevet i As anmeldelser og oplysninger til forsikringsselskaberne i august, oktober og november 2013 samt januar og februar 2014. Omstændighederne er endvidere beskrevet i en skadestueepikrise af 29. juli 2013 og en ambulanteepikrise af 1. august 2013 samt i As forklaring under hovedforhandlingen i landsretten. Landsretten lægger på baggrund af As anmeldelser og oplysninger til forsikringsselskaberne til grund, at hun under en løbetur den 19. juli 2013 pludselig oplevede kraftige smerter i højre knæ, og at hun derefter ikke kunne støtte på højre ben.

Efter besvarelsen af spørgsmål 2 og 3 i Retslægerådets udtalelse af 10. juni 2016 lægger landsretten til grund, at As smerter i højre knæ skyldes en læsion af den mediale menisk og

bruskskader i knæet, og at Retslægerådet ikke kan tage stilling til, hvorledes disse forandringer er opstået.

Det lægges efter de lægelige oplysninger til grund, at A blev tilset af en læge kort efter, at smerterne var begyndt. Hun blev transporteret til Danmark af SOS, hvorefter hun den 29. juli 2013 og i dagene derefter blev tilset og behandlet på Aalborg Universitetshospital. Den 8. august 2013 blev hun opereret for den konstaterede menisklæsion.

Landsretten finder det herefter godtgjort, at skaden i form af læsion af den mediale menisk opstod i forbindelse med løbeturen den 19. juli 2013. Det er efter Retslægerådets besvarelse af spørgsmålene A og B samt 3 og 4 ikke godtgjort, at skaden skyldes eller er forværret af en forudbestående lidelse.

Dommerne Kaspar Linkis og Ole Græsbøll Olesen udtaler:

Forsikringsbetingelsernes definition af et ulykkestilfælde må efter en naturlig sproglig forståelse anses for at indeholde et krav om, at den pludselige hændelse, der har forårsaget en personskade, er forskellig fra selve personskaden. Det samlede forløb skal endvidere have karakter af et ulykkestilfælde.

På baggrund af det begivenhedsforløb, som landsretten lægger til grund, jf. ovenfor, finder vi, at A ikke har godtgjort, at der er tale om et ulykkestilfælde i forsikringsbetingelsernes forstand, idet selve løbeturen ikke kan anses for en pludselig hændelse.

Vi stemmer derfor for at tage forsikringsselskabernes frifindelsespåstand til følge.

Dommer Annette Dam Ryt-Hansen udtaler:

Ankenævnet for Forsikring har gennem de seneste år i en række afgørelser bestemt, at selskaberne skulle anerkende personskader opstået i forbindelse med sportsudøvelse eller lignende aktivitet som dækningsberettigende ulykkestilfælde, såfremt den hændelse, der gav anledning til skaden, efter nævnets opfattelse var egnet til at forårsage den pågældende

personskade. Flere af disse afgørelser har vedrørt personskader opstået i forbindelse med bevægelser i tilknytning til løb under forskellige former for sportsudøvelse.

Definitionen af et ulykkestilfælde giver anledning til afgrænsningsproblemer, og begrebet ”pludselig hændelse” omfatter efter ankenævnets praksis en række situationer, der ikke afgørende adskiller sig fra den foreliggende.

Der kan efter en almindelig sproglig forståelse af ulykkesdefinitionen ikke stilles krav om, at der opstår noget usædvanligt, uventet eller tilfældigt. Efter As forklaring skete skaden under løbeturen i det øjeblik, hendes højre fod ramte underlaget. Henset hertil finder jeg efter en samlet vurdering, at A har været udsat for en pludselig hændelse, der har forårsaget personskade, og stemmer for at tage As påstand til følge.

Der træffes afgørelse i overensstemmelse med stemmeflertallet, således at Codan Forsikring A/S og Privatsikring A/S frifindes.

A skal betale sagsomkostninger for landsretten til Codan Forsikring A/S med 15.000 kr. og til Privatsikring A/S med 15.000 kr. Ved fastsættelsen af beløbet til dækning af udgifterne til advokatbistand er der ud over sagernes værdi taget hensyn til sagernes omfang og betydning.

T h i k e n d e s f o r r e t :

De sagsøgte Codan Forsikring A/S og Privatsikring A/S frifindes.

I sagsomkostninger for landsretten skal A betale 15.000 kr. til Codan Forsikring A/S og 15.000 kr. til Privatsikring A/S.

Det idømte skal betales inden 14 dage efter denne doms afsigelse.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.